



Monumentnummer*: 515344

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82773/56

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Warffum	Het Hogeland	Groningen

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Warffum	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Warffum	C			2582

Omschrijving**

Inleiding

VERENIGINGSGEBOUW van de Nederlands Hervormde kerk recentelijk genaamd 'De Schakel' omstreeks 1840 gebouwd in een Ambachtelijk-traditionele stijl. Na de Franse overheersing legde koning Willem I in 1816 de vervallen Gereformeerde kerk een nieuwe organisatie op, vervat in het 'Algemeen Reglement'. Tevens kreeg de kerk een nieuwe naam: Nederlands Hervormde kerk. Dit nieuwe reglement wilde de kerk nieuw leven in blazen en legde de grondslag voor leervrijheid. Het was in het kader van 'Het nut voor het algemeen' (onderdeel van het Algemeen Reglement) dat dit verenigingsgebouw werd gesticht. Er vonden onder andere lezingen plaatst ten behoeve van de educatie van het volk. Omstreeks 1860/1870 vond uitbreiding plaats met een identiek volume in de zelfde stijl. De aanbouw uit 1960 valt buiten de bescherming van rijkswege.

Het gebouw is gelegen in het beschermde dorpsgezicht van Warffum op de top van de wierde op de hoek van de Kerkstraat en de Pastorieweg. Het is gebouwd op grond waar het eerste stenen gebouw van Warffum zou hebben gestaan. Achter het verenigingsgebouw liggen de diakoniehuisjes.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Het uit twee bouwvolumes bestaand verdiepingloos VERENIGINGSGEBOUW op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen en wordt gedekt door twee zadeldaken waarop donkere Hollandse pannen; houten goten; muurankers. De gevels van de oudbouw worden geleed door halfronde twaalfruits vensters en van de uitbreiding door twintigruits vensters, alle met decoratieve ijzeren roedenverdeling in het bovenlicht, geel bakstenen wenkbrauwboog en onderdorpel; in de bovenlichten van de oudbouw tevens geslepen glas met lelieachtige motieven. In de topgevels, met decoratieve houten windveren, ronde vensters met decoratieve roedenverdeling en rollaag van gele baksteen.

De voorgevel (zuidzijde) op natuurstenen trasraam is symmetrisch ingedeeld. De centrale ingangspartij, waarvoor een natuurstenen stoep, bestaat uit dubbele houten deuren met halfrond bovenlicht, waarin decoratieve gietijzeren roedenverdeling, onder een wenkbrauwboog van gele baksteen; aan weerszijden drie halfronde vensters.

Het rechter gedeelte van de westgevel (oudbouw) wordt geleed door twee halfronde vensters (waartussen een niet-origineel naambordje); het linker gedeelte (1860/1870) door twee opgeklampte houten deuren met getoogd drie-delig bovenlicht met decoratieve roedenverdeling onder een bakstenen hanekam.

De achtergevel (noordzijde) wordt geleed door een centrale opgeklampte houten deur onder rollaag (waarboven een niet-origineel naambordje) met aan weerszijden twee halfronde vensters; rechts een klein staand venster.

Het linker gedeelte van de oostgevel (oudbouw) wordt geleed door twee halfronde vensters.

Het INTERIEUR komt wegens verbouw niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking.

Waardering

Verenigingsgebouw van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een verenigingsgebouw uit circa 1850 in de provincie Groningen
- vanwege de sobere vormgeving en bijzondere detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging in het beschermde dorpsgezicht van Warffum
- als herinnering aan de nieuwe wetgeving ten aanzien van educatie van het volk.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Vergadering en vereniging

Functie

Verenigingsgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument